

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/280/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112212065
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8112212065.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a sudkýň JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobkyne: X. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/X, XXX XX T. - C. Q., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 66/163, 089 01 Svidník proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, právne zastúpeného JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou so sídlom Slnečná 765/3, 900 45 Malinovo, o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu N. č.k. 8C/77/2012 - 130 zo dňa 06.06.2014 v spojení s opravným uznesením č.k. 8C/77/2012 - 169 zo dňa 29.09.2015 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok v spojení s opravným uznesením.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania vo výške 83,89 Eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet právneho zástupcu žalobkyne.

odôvodnenie:

Okresný súd N. rozsudkom č.k. 8C/77/2012 - 130 určil, že úver poskytnutý žalovaným žalobkyni na základe zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXX, uzavretej dňa 8. 11. 2010, je bezúročný a bez poplatkov, a ďalej určil, že zmluvná podmienka vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXX uzavretej dňa 8. 10. 2010 medzi žalobkyňou a žalovaným pod bodom 11: "Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné 2 tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou" je ako neprijateľná neplatná. O trovách konania rozhodol tak, že zaviazal žalovaného nahradiť žalobkyni trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 609,98 Eur.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že sa zaoberal námietkou rozhodnutej veci, ktorú zniesol žalovaný, poukázal na to, že právoplatný rozhodcovský rozsudok na plnenie predstavuje prekážku rozsúdenej veci o určenie, nie však rozsudok založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke. Uviedol, že rozhodcovská zmluva, ktorá tvorila podklad pre rozhodcovské konanie a ktorá nebola individuálne dojednaná, ale naopak bola spotrebiteľovi nanútená pred podpisom zmluvy o úvere, je nekalou obchodnou praktikou a rozhodcovská zmluva vzniknutá na základe nekalej obchodnej praktiky je neplatná. Rozsudok vydaný na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej zmluvy nemá právnu záväznosť a nemôže predstavovať prekážku rozhodnutej veci. Uviedol, že zmluvný vzťah, do ktorého vstúpila žalobkyňa so žalovaným, má povahu spotrebiteľskej zmluvy. Skutočnosť, že vo formulári zmluvy je vytlačený účel poskytnutia peňažných prostriedkov „na výkon zamestnania“, nemá vplyv na posúdenie charakteru zmluvného vzťahu ako spotrebiteľského. Postup dodávateľa pri účelovom vyznačovaní účelu úveru bol judikovaný

ako nekalá obchodná praktika, napr. uznesením Krajského súdu v N. z 26.05.2011 sp. zn. 6 Co/84/2011. Súd podrobil spotrebiteľskú zmluvu vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru súdnej kontrole za účelom posúdenia primeranosti a dospel k záveru, že zmluvná podmienka v článku 11 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere uzavretej medzi účastníkmi konania, a ktorá obsahuje uznanie dlhu vrátane poplatku zo strany spotrebiteľa čo do dôvodu a výšky a zároveň ustanovuje poplatok za uzavretie zmluvy, ktorého 1/3 výšky predstavuje dohodnutý úrok z omeškania a 2/3 výšky predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, ako spôsobujúcu hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Ako taká je neplatná, z dôvodu že stanovuje poplatok, ktorý je súčasťou zmluvy o úvere, pričom jeho výška nie je žiadnym spôsobom odôvodnená, z jeho definície nevyplýva výška dohodnutého úroku vyjadrená v percentách, chýba presná špecifikácia odôvodnených nákladov na administratívu a tak isto nie je zřejmý mechanizmus jeho výpočtu. Na základe tato vymedzeného poplatku si dodávateľ môže prakticky stanoviť poplatok v akejkolvek výške. Poukázal na to, že dohodnutý poplatok predstavuje 96 % zo sumy, ktorú dodávateľ poskytol spotrebiteľovi na základe úverovej zmluvy spolu s dohodnutým úrokom 192 Eur. Absencia špecifikácie presného výpočtu jeho výšky je v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná. Žalobkyňa sa tiež domáhala, aby súd určil úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva o úvere neobsahuje uvedenie údajov o RPMN. Vzhľadom k tomu, že súd zmluvu považoval za spotrebiteľskú zmluvu, táto musela obsahovať podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch údaje o RPMN. Keďže tento údaj zmluva neobsahuje, súd určil že je potrebné ju považovať za bezúročný a bez poplatkov. Naliehavý právny záujem žalobkyne na určení je daný z dôvodu zachovania jej právnej istoty, ako aj skutočná výška jej pohľadávky voči žalovanému. Výrok o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že prejednaníu veci bránila prekážka rozhodnutej veci a je presvedčený, že predmetný rozsudok vykazuje znaky zmätočnosti. Považoval za nesprávny spôsob akým sa súd prvého stupňa zaoberal námietkou prekážky rozhodnutej veci. Uviedol, že rozhodcovský rozsudok nebol žalobcom napadnutý a žalovaný disponuje právoplatným a vykonateľným rozhodnutím stáleho rozhodcovského súdu, ktorý je potrebné postaviť na úroveň rozsudku vydávanému v konaní vedenom na všeobecných súdov. Neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a aj samotného rozhodcovského rozsudku bola súdom vyslovená len v odôvodnení rozsudku, čo je nedostačujúce. Poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 499/2012 a na to, že rozhodcovský rozsudok možno napadnúť len v lehote a z dôvodov taxatívne uvedených v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Predpokladom neplatnosti rozhodcovskej doložky je predovšetkým kvalifikácia zmluvy, v ktorej takáto doložka obsiahnutá, ako spotrebiteľskej zmluvy. Konkrétne skutkové zistenia, ktoré si vyžadujú záver o právnej povahe zmluvy ako zmluvy spotrebiteľskej, zahŕňajú najmä zistenia, či účastníci danej zmluvy skutočne spĺňajú znaky spotrebiteľa a dodávateľa, či daná zmluva bola skutočne vopred pripravená dodávateľom a či spotrebiteľ skutočne nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Záver o značnej nerovnováhe nemožno zistiť inak, než dôkladným preskúmaním každej jednotlivéj klauzuly a jej porovnaním so stavom, aký by tu existoval bez jej existencie. Žalovaný poukázal na to, že súd sa uvedenými aspektami posúdenia platnosti rozhodcovskej doložky vôbec nezaoberal. Súd ho vôbec nevyzval na predloženie rozhodcovskej zmluvy a nemal vedomosť ani o tom, žeby takúto zmluvu predložil žalobca. Žalovaný nebol súdom vyzvaný, aby sa k predmetnej rozhodcovskej zmluve vyjadril a to aj napriek tomu, že ide o závažnú skutočnosť v konaní. Žalovanému nie je zřejmé z čoho súd vyvodil záver, že rozhodcovská zmluva je neplatná. Dal do pozornosti, že do dnešného dňa mu prvostupňovým súdom neboli doručené prílohy k návrhu, čo žalovaný namietal vo svojom vyjadrení k návrhu zo dňa 13.06.2012. Žalovaný opätovne zdôraznil, že uzatvoril zo žalovaným nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu obsiahnutú na samostatnom dokumente, teda nie je pravda, že táto zmluva bola žalobcovi nanútená pri podpise zmluvy o úvere, nakoľko nebola ani jej súčasťou. Žalobca mal možnosť sa s ňou oboznámiť a rozhodnúť sa, či bude súhlasiť, aby sa spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere prejednali pred stálym rozhodcovským súdom. Opätovne uviedol, že je tu prekážka veci a už rozhodnutej pri určení, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v D. sp. zn. 8Co/437/2013, podľa ktorého platnosť rozhodcovskej doložky môže byť skúmaná v rámci posudzovania existencie vykonateľného exekučného titulu v exekučnom konaní, prípadne v konaní o žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že konanie zastaví a prizná žalovanému právo na náhradu trov konania, eventuálne aby rozsudok zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne. Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a správne vec právne posúdil. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje.

Z vykonaného dokazovania a to z výsluchu žalobkyne vyplýva, že rozhodcovská doložka nebola dojednaná individuálne. Rozhodcovskú zmluvu predložil súdu pri svojom vyjadrení žalovaný, pričom z nej vyplýva, že sa jedná o rozhodcovskú zmluvu ako samostatnú zmluvu, nie ako súčasť úverovej zmluvy. Z výpovede žalobkyne vyplýva, že zmluva bola uzatváraná na pobočke žalovaného s finančným agentom, pričom predmetom jednaní bola výška úveru, výška splátok a podstatnou bola otázka či bude úver schválený alebo nie, ostatné okolnosti preberané neboli. Rovnako z jej výpovede vyplýva, že zmluvu o úvere nebrala žalobkyňa za účel žiadneho zamestnania, ale za účelom preklenutia finančných problémov, ktoré mala v súvislosti so splácaním splátok hypotéky. Z výpovede žalovanej teda dostatočným spôsobom vyplývajú skutkové závery o neplatnosti rozhodcovskej doložky a o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že pokiaľ táto zmluva neobsahovala údaje o RPMN je bezúročná a bez poplatkov a že zmluvná podmienka dojednaná v bode 11 vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru je ako neprijateľná neplatná. Rovnako sa stotožňuje so záverom súdu o tom, že pokiaľ je rozhodcovská doložka neplatná, na jej základe vydaný rozhodcovský rozsudok je ničotným právnym aktom, ktorý nemôže založiť prekážku rozhodutej veci. Výrok o trovách konania, ktorý bol ako súvisiaci výrok v napadnutým výrokom preskúmaný, je taktiež vecne správny.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, má právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávajú z odmeny za 1 úkon právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu vo výške 61,87 Eur) a 8,04 Eur režijný paušál, čo spolu po zvýšení o 20% DPH činí 83,89 Eur.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.